

MISCAREA

La moartea lui Mihai Tomida

**Omagiul funerar rostit de d. Gh. I. Brătianu în
numele partidului național-liberal**

Nu sunt decât prea puține zile de când am condus la locul de veșnic odihnă pe Const. Pennescu; se văduse și atunci cât de necrutătoare a fost moartea pentru partidul național liberal în vremea din urmă. Iată că astăzi ne lovește din nou prin pierderea scumpului și vechiului nostru prieten Mihai Tomida. Faptura lui puteratică și înaltă ca și temperamentul său plin de vioiciune și de optimism păreau că ne păstrează pentru un îndelungat viitor sfatul său cominte și neobosită lui râvnă. Dacă rolul politic pe care l'a avut ca primar al Iașilor în zilele grele ale războiului și ca prefect în Basarabia desrobite, nu s'a accentuat decât în ultimii ani al unei vieți laborioase, partidului care a lăsat pe ateușul său ridicarea și întărirea culturii se poate de mult mândri cu acel care a fost în Iași mai bine de trei decenii, profesorul Mihai Tomida.

Acel ce au urmat aici învățământul pot mărturisii, în aceste clipe de evlavioasă reculegere, tot ce dato-

resc acelei strălucite pildă de dascăl printre fruntașii cărora s'a consacrat M. Tomida și care au făcut fala Iașului intelectual și școlar de odinioară, a Iașului desinteresat și idealist de totdeauna. Inasurările pe cari le-a dovedit atâția ani ca director al marilor noastre licee, nu era cu puțință să nu le pue în valoare în împrejurările cari l'au adus în fruntea gospodăriei acestui oraș, în iarna tragică din 1917. Amintirea acestei vremi de restriște, în care atâția nevoiași au aflat întrânsul mai mult decât un sprijin, un părinte, un părinte care de-abia își biruise durerea pierderii fiului căzut pe câmpul de onoare, face ca cercul celor ce-l deplâng astăzi să cuprindă întregul nostru oraș. Aduc aici îndurerații și recunoștințele omagiu al organizației P. N. L. din Iași. Fie ca pilda lui să fie pentru familia lui atât de crud încercată, o mângăiere iar pentru noi un îndemn în același ideal.

Noua îndrumare artistică la Teatrul Național din Iași

-- Programul d-lui M. Codreanu --

La instalarea d-sale în fruntea direcției Teatrului Național din Iași, dl. M. Codreanu a rostit următoarea cuvântare-program:

Ceace face mai mult legătura între oameni, este arta, nu cultura. Cultura este un produs al minții, arta este un produs al sufletului: —dar oamenii se leagă mai mult între ei prin suflete, nu prin minți.

De aceea chemarea artistului în societate își are însemnătatea ei deosebită.

Dar mai cu seamă la noi în perioada aceasta de consolidare după întregirea neamului, avem nevoie de artă pentru întărirea coeziunii sufletești. Trebuie deci să vă înfățeșiți rostul dv. artiști, și să vă faceți din ei o mândrie. Mândria de-a răspunde chemării momentului și de-a contribui fiecare după puterea lui, la întărirea patriei.

Pentru aceasta v'am chemat aici ca să vă cer în primul loc să faceți artă onestă și înțeleg prin asta că nimeni din d-voastră să nu se găsească satisfăcut decât atunci când va fi perfect

incredințat că nu poate să facă mai bine.

Așa lucrând cu toții, —do. împreună cu mine—vom putea duce la propășire instituția, având de călăuză memoria celui dispărut dintre noi, steaua bunei dăruiri a fostului director C. B. Pennescu.

Dacă minai de boală și vârstă poate n'a izbutit să realizeze în ultimul timp ceea ce a dorit, să-i înfăptuim noi dorința, pentru că netăgăduim este că C. B. Pennescu, din toată puterea sufletului său, a dorit cât mai mult bine pentru această instituție.

Înțelegând astfel moralitatea vom putea rodi și din punct de vedere material și pentru aceasta rog și personalul administrativ al Teatrului să-mi dea tot concursul prin îndeplinirea datoriei.

Din parte-mi nu doresc decât, ca iubirea pe care v'o port să se întoarcă cu acelaș ecou de la d-voastră către mine și asigurându-vă că odată cu cea mai severă critică vă voi purta cel mai viu interes, sfârșesc cu românescul și tradiționalul „Bine v'am găsit...”

ifică ale lui J. Verne sunt traduse aproape în toate limbile globului.

Ele fac deliciul milioanei de liceeni cari găsesc alături de o minunată recreație posibilitatea de a-și stabili o solidă cultură generală.

E cu atât mai plină de învățăminte această constatare cu cât J. Verne ei însuși a fost un autodidact.

După studiul drept, părăndu-i-se fără prea mari foloase această ramură de activitate, s'a dat literaturii științifice și a ajuns pe neașteptate extrem de bogat și atim.

Pe lângă marile calități arătate mai sus J. Verne a fost și un suitor incomparabil a cărui frazare și retorică s'a bucurat întotdeauna de premiile academice franceze.

ABELARDUS

Amicul nostru d. prof. St. C. Ioan vicepreședintele Camerei Deputaților și seful partidului liberal din Fălcișeni se află astăzi oaspetele orașului nostru.

D-a sa la parte la ședința consiliului eparhial al Moldovei.

D-rele C. Petroniu, Juca Verbișanu și d-l Prepelisky și-au luat cu deosebit succes licența la farmacie, fiind felicități de juriul examinator.

Pentru compozitorii din Iași

Direcțiunea presei și informațiilor din ministerul afacerilor străine face cunoscut, că un comitet american, cu prilejul centenarului lui Schubert, a organizat, pentru anul acesta, serbări de comemorare și a instituit totodată un concurs internațional cu premii de 20.000 dolari pentru compozițiuni simfonice originale.

Comitetul american face apel pe această cale la compozitorii români doritori de a participa la concurs, iar informațiuni complementare se pot obține de cei interesați la direcțiunea presei, secția informațiilor.

CRONICA DRAMATICA

„FANNY”

Premiera mult așteptată a piesei „Fanny” a avut loc aseară. Măsură luată de direcțiune de a mări prețurile locurilor, a fost fericită, de oarece sala era ahi-plină.

Lucrarea lui Jerome K. Jerome tradă o factură veche, o comedie de salon cu aporour din lumea nobiliei răsate. Tema generală însă se comportă minunat unui conflict hazliu. Acțiunea e de altfel bine lăchegată:

„Tandru lord Vernon (dl. A. Munteanu) are îndăgostete de Tony (d-ra J. Ionak), artistă de music-hal, El nu-i cunoaște trecutul. Căzătorindu-se, micuța Fanny intră în rândul familiei vechi și nobile, din care fac parte două matusi originale (a-na Nat. Profir și d-ra Lucica Popescu).

Dar alături de acești membri respectabili, se conturează amenințătoare familia celor 23 Benetti, servitori gravi și moralizati, cu priviri rigide și imposibile, cu gesturi mecanice și maniace.

Mătușile precum și tânărul lord se supun necondiționat familiei Benetti. Fanny va trebui să facă la fei, mai ales că din nenorocire ea este chiar nepoata celor 23 Benetti.

Dar însoarea nu mai poate dăinu. Fanny va reacționa ca o adevărată stăpână și va sfărma mirajul.

Mărturisirea marelui adevăr, aduce liniștirea spiritelor.

Interpretarea a fost desăvârșită. Dl. Mirou Popovici în rolul Martin Benetti ne-a redat tipul clasic al servitorului credincios dar artificial. Dl. Justin Handoca un apreciazabil G. Newell; regizor, director de scenă și prieten care se oprește la timp cu confidențele.

Trist dar sugestiv dl. Aurel Munteanu, în rolul lordului Wethrell.

D-ra Ionak (Fanny) cu resurse scenice bogate.

Reetul ansamblului în notă.

Direcțiunea de scenă a d-lui Viad Cuzinskki apreciazabilă.

STAL 7 și 8

Informații

— Astăzi după-amiază sub președinția I. P. S. S. Mitropolitului Pimen al Moldovei are loc ședința plenară a consiliului eparhial.

— A fost confiscat dela lăptarul Bercu Cuvovici din str. Bularga 4, 80 kg. de lapte și de la Oscar David din str. Ștefan cel Mare 20, 15 kg. de lapte din cauză că a fost găsit amestecat laptele cu apă. Lăptarii contravenienți au fost dați în judecată.

— Cu ocazia raziei efectuate de către agenții brigăzei de urmărire au fost arestate și individele Maria Chiva din jud. Soroca și Aspazia Chelid din Vaslui găsite în localul din str. Uzinei 57 al lui Iosif Bliedea. Numitele au fost înaintate cu actele dresate în regulă, poliției din Chișinău.

— Duminică 15 Ianuarie 1928 ora 10 dimineață va avea loc adunarea generală ordinată în localul școlii de meserie V. Mălinescu str. Lascar Catargiu No. 23.

Sunt rugați a lua parte Părinții elevilor, d-nii comandatori și toți cei ce se interesează de bunul mers al școlii.

Inmormântarea lui Mihai Tomida

Cuvântările funerare rostite la trista ceremonie

Ieri după amiază a avut loc înmormântarea neuitatului profesor ieșan și fruntaș al partidului nostru Mihai Tomida.

Serviciul religios a fost oficiat de P. S. S. Arhiepiscopul Grigorie Leu asistat de un sobor de preoți, răspunsurile fiind date de către corul bisericii Sfântul Spiridon.

Au luat parte la această tristă ceremonie toți profesorii Liceului Național și Internat în frunte cu directorii lor d-nii Gh. Manoliu și Th. Bădăraș și elevii acestor școli; membrii consiliului comunal în frunte cu dl. Oswald Racoviță primarul, membrii partidului liberal în frunte cu seful nostru dl. Gh. I. Brătianu, d-nii Ed. Lăzărescu prefectul județului, senator Constantin Toma și I. Zippa, d-nii deputați Victor Iamandi, D. Dimitriu, Gh. Voinea, C. Irim, d-l P. Bogdan rectorul Universității, d-nii N. Oheorghladi, I. Leatru, L. Teodorescu, prim-procoror Catich, Vasile Frățitu, avocat Dimitri-Păușel Ionel Teodorescu, domniile efori Const. Chilimogiu, Grigorie Teodorescu și prof. Dr. Bacalogiu, dl. Băileanu directorul Casei Sf. Spiridon, profesorii școlilor comerciale în frunte cu directorii lor, o delegație numeroasă a Ateneului din Tatarasi și Nicolina etc. etc.

S'a depus numeroase coroane.

Cordoele au fost purtate de d-nii Gh. Brătianu, Oswald Racoviță, Gh. Manoliu și C. Irim.

După terminarea serviciului religios au rostit cuvântări funerare P. S. S. Arhiepiscopul Grigorie Leu, d. Oswald Racoviță în numele municipiului, d. Gh. Manoliu directorul Liceului Național, elevul Timofte din clasa 8-a modernă a Liceului Național, d. deputat C. N. Irim, d. Th. Bădăraș directorul Liceului Internat, S. S. Părintele I. Tiacoca și d. Gh. Brătianu seful partidului național liberal din Iași, a cărui cuvântare fuferară o publicăm în fruntea ziarului.

Omagiul Municipiului Iași

Rostit de d. Oswald G. Racoviță, primar.

O nouă lovitură cruntă de dureroasă zi nedreaptă s'a abătut iarși asupra noastră prin pierderea iubitelui nostru Mihai Tomida.

Această dispariție neașteptată a aruncat jalea nu numai în rândul familiei lui, pe care a iubit-o și l'a iubit, dar în rândurile tuturor pe cari i-a iubit și l'au iubit; elevi, fști elevi, concetățeni și sunt foarte mulți aceștia, sunt toți căpi l'au cunoscut.

Nu-l vor uita nici-o dată foștii lui elevi, și o spun aceasta ca fost elev al lui, căci era unul din acei profesori buni, cari au făcut fama învățământului din Iași.

Era unul din falanga acelor profesori, cari în afară de învățatura specialității ce preda, își înțelegea rolul de educator al tinerimii, și cu sufletul lui bun de tată cum a fost pentru familia lui, cu acelaș suflet și cu drept cuvânt ca un bun părinte purta de grijă tuturor elevilor spre a-i educa sufletește și a scoate oameni de ispravă din ei.

Așa a fost ca profesor, așa a fost ca director la Liceul Național și Internat. Bun și drept a fost și cu aceste înasurări și-a câștigat autoritate, dragoste și recunoștință din partea elevilor.

Isi iubea până într'atât elevii, că nici-un moment nu vrea să se îndepărteze de ei să-i lase lipsiți de ochii săi de părinte veghetor sau de sfatul său îndrumător. Nici chiar vacanțele nu se puteau despărți de ei, și pleca cu băbeșii în excursiuni și măturisea că-mi reamintesc cu plăcere și nu voi uita niciodată frumoasele excursiuni și recreative și instructive pe cari le-am făcut sub conducerea lui.

Pe elevii buni și sarați—și e destul de mare numărul lor,—l-a ajutat personal și pe foarte mulți din el chiar i-a înțreținut până ce și-au format cariera.

Sufletul lui de bun părinte și bun profesor nu l'a ținut numai pentru învățământ și pentru elevii săi, ci l'a pus și cu mult folos în serviciul marilor interese obștești în dregăriile publice pe cari le-a ocupat și le-a cinstit.

A fost prim ajutor de primar sub pri-

marialul nenifatului Măzescu în 1914, apoi primar al Iașilor în timpul războiului, după intrarea lui Măzescu în minister, apoi consilier agricol tot în timpul războiului, și după război prefect de Iași și inspector general administrativ, lăsându-se în ultimii ani tras de sufletul său și de dragostea de școală lăsa lângă elevii pentru a căror cultură și educație a înțeles să-și jertfească ultimile zile ale vieții.

În toate aceste înalte dregătorii și-a făcut pe deplin datoria cu acel tact și cu aceea bună voință care se desprinde din inima lui bună și mare, câștigându-și pe drept dragostea și simpatia tuturor. Pacea pașnică în împlinirea datoriei, iar însemnata activitate ce a desfășurat se reflecta în lumina clară a chisei d-avărsite care a făcut mândria numelui său în viață pe cari-l lăsa ca o moștenire scumpă familiei.

În bogata activitate de sub primariatul lui Măzescu, Mihai Tomida are o mare parte de contribuție; a realizat multe opere de edilitate pentru oraș și ca fost coleg al lui în acea administrație nu pot uita și-mi amintesc cu emoțiune multe momente în cari c. Mihai sau Moș Mihai cum îl ziceam cu toții, cu o modestie caracteristică numai sufletelor mari și cinșite, a mers până la jertfe spre a înfrunța și înlătura mari dificultăți ce ameninșau orașul și interesele obștești.

Nu pot uita în vara anului 1915, când Iașul a fost amenințat să rămâie mușă vreme lipsit de apă de Timișoara din cauza ruperii conductei la Moldova, cum moș Mihai, împreună cu Inginerul Welt, s'a instalat pe malul Moldovei și săptămâni de-a rândul îndurând toate lipsurile și privațiunile, dormind noaptea într'un tub mare de fontă, și zi noaptea a veghat im-bărbând și stimulând energia personalului tehnic și a sute de lucrători spre a cruța Iașul și pe legeni de catastrofa unei crize prea îndelungate de apă, și numai astfel în 14 zile s'a putut aduce apa printr'o conductă provizorie și s'a asigurat repararea conductei care a necesitat 6 luni de lucru.

Iar în 1915 și 1916, în timpul în care războiul mondial era în toi și dintr'o zi în alta ne așteptam să fie cuprinsă și țara noastră în acest foc, pentru a fei lăsa de nenorocirea unei crize de provizion, a plecat și el, ca și noi ceilalți ajutori în toate colțurile țării, cutreerând-o în lung și în lat, pentru a aduce în orașul nostru mari stocuri de aprovizionare, cari i-au permis în timpul războiului să îndestuleze nu numai populația Iașului, dar și pe numeroși refugiați adăpostiți aici.

Personal, eu care-l iubeam, nu pot uita nici dragostea cu care m'a întâmpinat în vara trecută, când i-am propus să primească a fi consilier municipal în consiliul ce am cinștea a-l prezida și în care aveam nevoie de concursul pe cari mi l'punea la sufletul său local și sfatul său.

Acesta a fost Mihai Tomida, iar o fatalitate nedreaptă l'a curmat firul vieții tocmai atunci când avea mai mult drept la viață, când după ce și-a făcut datoria pe toate tărâmurile și față de toți, avea și el dreptul să se buure de roadele unei munci grele pe care a desfășurat-o în viața lui, căci totdeauna a muncit din greu și avea dreptul să trăiască înconjurat de recunoștință și dragoste tuturor. Și acum când l'am pierdut, nu găsesc cuvinte de slavă așa cum i se cuvine, aducându-i acest ultim omagiu din partea Municipiului, însă asigur familia și pe toți că amintirea ce ne-o lăsa s'a săpat adânc în sufletele noastre adânc mișcate și îndurerate, și în aceste sentimente rog familia să găsească un răzăm pentru alinaarea mari dureri ce are de suportat.

Omagiul Liceului Național

Rostit de d-l Gh. Manoliu directorul Școlii

Intristată adunare,

O adevărată nenorocire s'a abătut în ultimul timp asupra vechii instituții ieșene—liceul național.

Astăzi am pierdut pe P. Fântănaru, om în puterea la vrâstei, azi o săptă-

Centenarul lui J. Verne

La 8 Februarie omenirea va sărbători o sută de ani dela nașterea romancierului, a cărui imaginație prodigioasă și stil colorat a constituit farmecul lectorilor unei jumătăți de veac și mai bine.

Centenarul lui J. Verne nu înseamnă o simplă sărbătoare a lumii celor mici; cunoștințele sale vaste, inventivitatea sa, l-au stabilit definitiv drept precursorul submarinului și al balonului dirijabil. Il vor comemora savanții, inventatorii.

Din lumea largă și variată pe care a vizitat-o numai deasupra hărților și manualelor de geografie, el a știut să desprindă aspecte atât de exacte și reale, încât ar fi zadarnică orice altă încercare în acest sens.

Centenarul nașterii lui Jules Verne e o mare sărbătoare pentru toți aceia care în tinerețe lor, urmărind aventurile călătoriilor imaginari, au putut să-și însușească o atât de solidă cultură generală.

„Cinci săptămâni în balon”, „Insula misterioasă”, „Copiii căpitanului Grant” și în deosebi „20.000 de leghe deasupra mării” sunt cărți unice prin bagajul vast de cunoștințe generale, ce se află utilizat.

Astăzi romanele de popularizare știin-

Luptele și frământările din partidul țărănist din Fălticeni

Fălticeni.— În localitate s'a produs o mare zarvă în organizațiunea țărănistă condusă de dl. farmacist Băndu, din cauza înscrierii — la Centru — în partidul țărănist a d-lui Gh. Ghițescu și a 4-5 prieteni personali ai d-sale, prezenți d-lui Iuliu Maniu de un oarecare d. Ciudin fost polițai la Fălticeni și de dl. Titus Ionescu singurul reprezentant al partidului național în localitate.

Dl. I. V. Băndu și cu întreaga organizațiune țărănistă din Fălticeni, căreia nu s'a trimis de la Centru nici o înștiințare despre înscrierea d-lui Ghițescu, în partidul țărănist, se opune din răspundere nu numai la pretenția de șefie a noului venit dar chiar și la primirea acestuia în partid prin cuvântul Centrului, contrar statutelor partidului.

Dl. Băndu, susținut mai ales de dl. dr. P. Vranceanu, a opus cea mai mare rezistență și la fața d-lui deputat de Iași Costăchescu, trimis de direcția partidului în înștiințarea specială la Fălticeni ca să impune pe actualii țărăniști cu noul venit. I s'a spus că dl. Ghițescu, care n'a putut sta în partidul liberal din cauza reacționarismului său cunoscut, nu constituie o forță politică împreună cu acei câțiva Membri în consiliul de administrație ai Băncii Sucevei și cenzorii ei.

Se crede că va merge personal dl. Maniu la Fălticeni să salveze pe dl. Ghițescu.

Camera Franceză și înarmarea Ungariei

Buc.— În Camera franceză deputatul socialist Leconte a anunțat o interpelare guvernului francez ca să se precizeze atitudinea față de chestiunea înarmării clandestine a Ungariei.

Deputatul Leconte a cerut guvernului ca să se pună în legătură cu Liga Națiunilor pentru a lua grabnice măsuri contra Ungariei care amenință pacea în Europa Centrală.

O nouă contrabandă de arme

Buc.— În portul Kiel—după cum se anunță din Berlin—s'a desoperit o mare contrabandă de arme.

S'au găsit 20 vagoane cartușe, cu destinația China.

S'a deschis o anchetă.

Deportarea fruntașilor bolșevici din Rusia

Buc.— Ziarul „Berliner Tageblatt” continuând corespondența din Rusia sovietică cu privire la deportarea fruntașilor bolșevici opozanți, arată că aceștia au fost avertizați oficiali la 5 Ianuarie a. c. dându-li-se termen de trei zile ca să se pregătească de plecare.

Ei au fost împrăștiți în următoarele localități ca să fie deportați: Troțki, la Astrahan; Racovski, la Viatka, în Siberia.

Radek și Kameneff la Tobolsk, în diferite regiuni.

Zinoviev în Uralsul de nord. Guvernul sovietic tănuiește aceste deportări.

IOAN HAISSÉ ACORDOR ȘI REPARATOR DE PIANE

— Str. Săvescu 14 —

Echivalarea cursului inferior de seminar cu cel de gimnaziu

Ministerul Instrucțiunii a hotărât să se echivaleze clasele cursului inferior de seminar cu clasele corespunzătoare ale liceului.

Pentru echivalarea cursului superior, absolvenții vor avea să treacă numai examene de diferență asupra următoarelor materii: I. latină, I. franceză, (dacă n'au făcut-o în seminar), I. elenă, matematica, științe fizico-chimice și apoi examenul de bacalaureat.

De dispozițiile de mai sus nu vor putea beneficia seminarisții foști sursei de săt dacă vor face dovadă că au reușit Statului, prin administrațiile financiare, totalul sumelor beneficiate caurse în cursul studiilor.

MINISTERUL JUSTIȚIEI

Comisiunea de Naturalizări

Conform art. 23 din legea privitoare la dobândirea și pierderea naționalității române, se publică următoarea cerere de naturalizare, spre știință a celor care ar voi să facă vreo întâmpinare, potrivit dispozițiilor art. 23 din zisa lege:

Domnule Ministru,

Subsemnatul Moyses Chuster cu domiciliul în Iași str. Darabani No. 2 am onoare a depune actele pe baza cărora vă rog să dispuneți încetățenirea mea.

Cu deosebire stimate

MOYSES CHUSTER

Dos. No. 1460 | 927.

A APĂRUT:

„FIGURI IEȘENE”

de I. DAFIN

Ediție nouă, completată, cuprinzând cele patru volume anterioare, formând o singură carte voluminoasă de aproape 400 pagini. Coperta ilustrată, cuprinzând câteva „figuri” celebre ale Iașului cultural.

De vânzare la toate librăriile.

MIȘCAREA

„la asupra sa grija întreținerii sale”.

Am revenit, la Iași, și până am terminat Liceul—biata maică-mea—nu a avut grija existenței sale. Ea Pa pomenit și binecuvântat cât a trăit.

Directorul Tomida mi-a procurat lecțiile din care mă întrețineam; el mi-a dat cameră, în cuprinsul liceului—spre a mă feri de contactul rău.

El știa că nu am tată, că nu are cine mă îndruma și sfătui, și m'a luat aproape de el, sub aripa lui ocrotitoare.

Eu însă nu am fost singurul elev sarac ajutat. Sute de elevi la Liceul Național ca și la cel internat—are hrană. Câte lacrimi de mamă văduve nu a udat el! Câte suferinți de copii necăjiți nu a alinat!

La Liceul Internat, erau atâți din urgenții soarelui—copii dormeau de învățatură—cari așteptau la poartă de dădus terminarea mesei infernului.

Cine a privit odată acei copii ce se strecurau, în sufragerea Liceului Internat, timizi—cu obraji palizi și slăbiți, acela și-a putut da seamă cât bine făcea profesorul Tomida, atâția din ei sunt astăzi oameni cu situații. Și de sigur pomenesc cu recunoștință numele binefăcătorului lor.

El se roagă cu pietate astăzi pentru o dihnă vecinică a sufletului său bun și mare. Iubitorul meu profesor și binefăcător, al fost bun și milos, al fost părinte pentru mulți. Eu am simțit în bunătatea ta, în iubirea ta—ceva din iubirea și bunătatea tatălui pe care-l pierdusem. Și ca mine de sigur mulți.

Ai fost vrednic și cinstit, trecând prin atâtea administrații, tu ai murit sarac. Pentru că viața ta întreagă ai adunat comori în ceruri. Nu lași avere soției tale nemângăiate, copiilor tăi îndurerăți, lași însă comoră de fapte bune, cu care te înfățișezi—cu fruntea senină—înaintea scanului Celui A Tot Puternic, pentru ca să iei loc deasupra Lui, în rândurile celor buni și drești.

Fie ca viața ta să servească drept pildă, iar amintirea ta drept imbold.

Celelalte cuvântări le vom publica în numerele viitoare.

Informații

— Duminică 15 Ianuarie ora 10 dimineată va avea loc la Biserica din Podul-Îlloaie un parastas în memoria ilustrului om de stat I. C. Brătianu.

La această pînă solemnitate vor asista delegații săteni din toate comunele învecinate împreună cu toți prietenii noștri politici.

— Primăria a început lucrările de aliniere ale străzii Ușinei în vederea pavării care se va face în primăvară. Căușul pe care-l face această stradă în dreptul băii comunale a fost tăiat prin dărâmarea unui imobil vechiu, astfel că din fața băii strada va merge în linie dreaptă către str. Lozon-schi și prelungirea străzii Ușinelor.

— Amicul nostru d. V. Frățilă, restabilindu-se, și-a reluat ocupațiunile de avocat.

— Direcțiunea școlii „Treii Ierarhi” din Iași, împreună cu d-nii instituitori ai școlii, aduc cele mai vii mulțumiri d-nei Mariana Oswald Racoviță precum și întruagului comitet care a bine-voit să îmbrace cu totul doi elevi nevoiași dola această școală.

Unim glasurile noastre cu ale micuților îmbrăcați cu ofrandele arătate mai sus și elegiem din suflet această laudabilă și caritabilă faptă.

NU UITAȚI CA La 4 Februarie are loc Tradiționalul Mare Bal Mascat Costumat

al Societății Sport și Muzică al cărei comitet se întrunește zilnic între 6—7 p. m. în localul Societății pentru a pregăti invitaților săi surprize care vor înțrece orice așteptare.

— Anunțăm ieșenilor amatori de spectacole agreabile, că Vineri 13 a. c. va avea loc la teatrul național premiera comediei muzicale „Lampagiul de seară” a d-lui Raul Sculy, jucată de ansamblul d-lui N. Leonard.

Orchestra va fi condusă de dl. Raul Sculy.

Biletele la „Brașcu”.

— Nichifor Turță din comuna Oligani jud. Lăpușna a fost surprins pe când încerca să fure din buzunarul femeii Dochia Rotaru din str. Nicolina 74 un ceas de aur.

Indivul a fost condus la brigada de urmărire unde este anchetat.

— Sergentul din str. Vasile Conta a găsit în dreptul casei d-lui Dr. C. Tănăsescu un copil de sex feminin în vârstă de 3 luni care a fost depus la spitalul Sf. Spiridon.

volat de munca grea a vieții—în loc de bucuria noastră—a intrat în clasă vestea tristă a morții sale.

Din viața sa, din munca neprecupețită depusă cu atâtea generații—noi astăzi ne facem un simbol, o icoană caldă a sufletelor noastre de copii.

Nu în cuvinte—haina simferei—vom putea plânge moartea celui ce a fost Mihai Tomida.

Ultimul cuvânt ți se cuvine ție, părinte drag și bun. Nu vărsăm mla de lacrimi la picioarele sicriului tău; nu ne strigăm în cele patru vânturi durerea noastră nefermuită—Marile dureri sunt mute. Acum însă când ne părăsești pentru totdeauna—când soarta nemiloasă așterne peste trupul tău liniștea morții, noi elevii tăi, copiii tăi, îți jurăm solemna că vom căuta din răspuneri să fim în viața așa cum ni-ai cerut ta: drești, muncitori, cinștiți, buni. Dormi liniștit. Noi copiii vom ști să desăvârșim munca ta de titan. Având veșnic în față icoana ta, vom fi așa cum ne-ai dorit.

Generațiilor de mâine le vom spune cu drag de tine, le-o vom crește așa cum ni-ai crescut. Rugăm pe banul Dumnezeu să lase mângăierea în sufletul familiei tale—iar tu mergi liniștit, acolo unde ca mâine vom merge cu toții. Nu fii temător de soarta noastră: copii tăi sufletești și-or face datoria așa cum l-ai învățat.

Părinte bun și drag, să-ți fie țărna ușoară.

Omagiul funerar al d-lui C. I. Irim, deputat

Indurerată Doamnă, Intristată Asistență,

Un pios simțământ de iubire și recunoștință mă îndeamnă să aduc un ultim omagiu celui, cari, ani de-a rândul a fost nu numai profesorul și directorul meu iubit, dar protectorul și binefăcătorul meu.

Acest prios de sinceră și mișcată recunoștință nu este, de sigur, numai al constinței mele. Cuvântul meu poate fi rostit în numele tuturor acelor sute de elevi săraci—prigoniți ai soartei—cari s'au simțit mângăiați în suferința lor, ajutați în neputința în care se sbateau, de marea bunătate și nesfârșita milă a profesorului Tomida.

Om de o rară înțelegere a datoriei sale, el a privit catedra ca un amvon, de pe care a predicat o viață, cu iubire, cu pasiune—obiectul său, învățăturile și îndemnul sale.

Sufletul său s'a risipit cu o entuziaștă dăruire, întruind-se pentru binele școlii.

A murit la postul de onoare al profesoratului—în serviciu cărui a stat până la capătul vieții sale... în mijlocul elevilor, copiii săi sufletești.

A fost un profesor de rasă. Unul din aceia—mulți odinioară, tot mai rari în vremea noastră—care privea profesoratul ca o misiune, ca un apostolat.

Lecțiile profesorului Tomida, făcute într-un grai părintesc, de o claritate neobișnuită, pătrundeau, cu sila, în mintea elevilor.

Era lucru știut: La profesorul Tomida, elevii învățau lecțiile, din explicațiile lui lămurite ca apa de izvor.

Punea nu numai minte, dar și suflet, în toate acțiunile sale. Punea însă, ceea ce e mai rar: iubire. Profesorul Tomida și-a iubit elevii. De aceea a fost iubit de elevi. Căci numai iubirea naște iubire.

Cu ce durologie se depărta el de seriile de elevi ce terminau liceul, cu ce bucurie își revedea foștii săi elevi.

Nu sunt decât patru luni—din ziua când promisiunea din care fac parte—a comemorat 20 de ani dela absolvire.

Ce emoționat a fost în ziua aceea. Cu ce dragoste părintească și-a îmbrățișat foștii elevi. Cu ce priviri înălțate și umăre.

Seara la masa dată în cinstea profesorilor—a refuzat să steie, în fruntea mesei. S'a așezat în mijlocul foștilor săi elevi.

Cu câtă iubire ne-a vorbit în seara aceea, cu câtă emoție:

„Mă băgeți mie, mi-au fost dragi todeauna elevii mei. Mi-a fost milă de cei nevoiași și din sărăcia mea: l-am ajutat întotdeauna”.

Îmi răsună și acum în auz aceste cuvinte ce m'au mișcat până la lacrimi pentru că eu însuși fuseseam unul din aceia.

Am venit la Liceul Național în cl. IV-a—în anul 1904—sub directoratul lui fuseseș silit să părăsesc Liceul din Botoșani unde-mi făcusem primele clase. Copil lipsit de tată, încă dela vârsta de 10 ani, am trăit acel an de grele lipsuri, într-o mănăstire, hrănindu-mă, Dumnezeu știe, cum. La sfârșitul anului am ieșit înaintea la examenul de capacitate al cl. IV.

Sărăcia însă mă hotărâse să mă reintrorc laș, împotriva inimii, la Liceul din Botoșani, unde îmi aveam familia. Am adresat de acolo o scrisoare secretarului Nica, cerându-i actele și arătându-i durerea de a mă despărți de Liceul Național și de Iași.

La câteva zile în casa noastră, din Botoșani—a fost pentru maică-mea—una din rarele zile de aerbătoare.

Secretarul Nica—scrie în numele directorului meu—elevului de cl. V-a că dacă lipsa de mijloace îl împedecă de a reveni la Liceul Național, d. director Tomida

mână am dus la locașul de veci pe profesorul atator generații, pe profesorul profesorilor Xenofon Gheorghiu iar azi am nemărginită durere de a rosti din partea corpului profesor și a Comitetului școlar al școlii un ultim cuvânt de laudă și de jale la căpătâiul celui care a fost M. Tomida.

Cu trecerea lui în lumea celor care au fost, școala noastră perde pe unul din aceia care îi ducea faima mai departe și numele mai sus, căci renumele unei școli îl formează—partea vie a școlii—profesorii.

Mihai Tomida a fost elevul și asistentul marelui naturalist Gr. Cobălcescu de la care a învățat metoda de lucru și meșteșugul de a învăța pe alții; iată de ce repositul a fost un excelent profesor și un îndrumător al tinerimii care făcea înțelese cele mai dificile și mai delicate chestiuni din domeniul științei pe care o profesa.

A slujit învățământul în școala noastră 35 de ani în care timp—câțiva ani a fost și directorul școlii precum și al liceului internat din localitate—deosebindu-se printr-o administrație devotată competență și cinstită.

Adevărat părinte al elevilor, educator priceput și profesor conștiințos.

Ceeace caracterizează personalitatea lui Mihai Tomida a fost francheț și cavalierismul lui în aceste timpuri de ipocrizie și bizantinism.

Suflet nobil și generos și-a început activitatea politică în gruparea socialistă de pe vremuri—grupare idealistă care nu se preocupă decât de posibilitatea înfăptuirii ideilor lor preocupările și satisfacțiile personale erau excluse.

Și când partidul liberal—partid de evoluție și progres—înțelegând rostul vremurilor și-a însușit unele din revendicările partidului socialist, Mihai Tomida a luptat în acest partid pentru înfăptuirea idealului tinereții sale: Votul universal și împroprietărea.

O altă însușire pe care o avea Mihai Tomida și care e așa de rară în aceste vremuri de ață-re și de ură e bunătatea nemărginită a inimii lui.

Pe câți din foștii lui elevi nu i-a dăruit și cu sfatul și cu fapta.

N'am pomenit decât însușirile cele mai de căpitanie ale celui care pleacă dintre noi.

E destul pentru ca jalea școlii, în numele căreia vorbesc, să nu fie o vorbă deșartă și doilul ei un simplu cuvânt.

Durerea vechel instituții ieșene pornește din conștiința unui gol care rămâne, din greutate de a zări în negura viitorului pe omul care cu adevărat sa la locul celui care coboară în umbra trecutului și pe care ne depriseseam a-l ști printre noi.

Cin știe când din hazardul vremurilor care nu s'arată prea darnice, școala noastră are să mai capete un dascăl cu calitățile disparutului, posibilitate foarte îndepărtată, din cauza vitregiei vremurilor în care trăim, căci tineretului de azi nu mai are nici puterea de muncă, nici entuziasmul, nici idealismul oamenilor din generația veche, cari se duc adevărați apostoli ai neamului.

Facă Domnul ca memoria lui Mihai Tomida să rămână tot așa de fecundă, precum au fost faptele lui în timpul trecerii prin viață.

Fie-i țărna ușoară!

Omagiul Elevilor Liceului Național

— Rostit de elevul Timoftei clasa 8-a —

Cu inima îndurerată mă apropiu de sicriul ce conține trupul melsufletit a mult iubitorului nostru profesor, răpit dintre noi, atât de fulgerător.

Vestea neașteptată a stingerii din viață a celui ce a fost Mihai Tomida, nu a găsit nicăieri un ecou mai dureros, decât în rândurile noastre, elevii săi, copii sufletești—cum de multe ori ne numea.

Destinul nemilos și-a ales o nobilă victimă și a luat dintre noi, pe cel mai ales dintre părinții noștri sufletești, cu atât mai mult părinte, cu cât bunătatea, bună voință și sollicitudinea pe care ne-a arătat-o întotdeauna, au depozitat cu toții liniile celui mai ideal apostolat, îmbrăcând generozitatea înțeleaptă a unui adevărat părinte.

Ne părăsește atunci când, poate, avem cel mai mult nevoie de gândul său luminat—de sfatul său înțelept. Cu un suflet mare și nobil, cu o inimă largă și bună a avut calitățile marilor caractere: generozitatea și bunătatea. Nu vom putea uita nici odată învățătura cu care ne-a împodobit mintea ani de-a rândul, sfaturile și povăța cu care ne-a luminat sufletele, si-undu-se din toate puterile să ne formeze caractere folositoare pentru adevărata viață.

A dispărut dintre cei vii lăsând în urma sa neamărate dovezi a înaltelor sale calități. Tovărășia lui era pentru noi plăcută atât și instructivă; iar sfatul său era ascultat și respectat, pentru că se știa că vine dintr-o inimă sinceră, dintr-un suflet nobil, dintr'un cuget curat. Și-a îndepărtat nobila datorie cu blândețe și totdeauna l-am admirat pentru răbdarea nefermuită cu care ne îndemna spre lumină.

Dar iată o bună dimineată, când, după sărbătorile Crăciunului—nerăbdători l-așteptam să vie în clasă, în loc de părintele nostru bun și drag—pășind încet și inco-